

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 200/03-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka vo veci sťažnosti A. V., bytom K., zastúpenej komerčnou právničkou JUDr. M. S., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1206/00 na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2003 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1206/00 p o r u š i l základné právo A. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1206/00 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. A. V. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania A. V. v sume 8 800 Sk (slovom osemtisícosemsto slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne komerčnej právničky JUDr. M. S., K., do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti A. V. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 200/03-7 z 10. septembra 2003 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť A. V., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej komerčnou právničkou JUDr. M. S., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1206/00.

Vo svojom podaní sťažovateľka uviedla, že 28. novembra 2000 podala okresnému súdu žalobu o zaplatenie 14 159 Sk s prísl. proti firme C., spol. s r. o., so sídlom K. (ďalej len „žalovaná“), ktorou sa domáhala priznania nárokov z pracovného pomeru a súčasne ako nezamestnaná žiadala priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd jej listom z 29. novembra 2000 zaslal tlačivo „v z. 6 O. s. p.“, ktoré mu vyplnené vrátila v primeranej lehote (v januári 2001). V ďalšom období však až do 8. októbra 2002 podľa nej okresný súd

vo veci nekonal. V uvedený deň jej spolu s listom okresného súdu zo 6. septembra 2002 bolo doručené vyjadrenie žalovaného doručené okresnému súdu 4. apríla 2001. Na spomínaný list okresného súdu sťažovateľka odpovedala podaním z 15. októbra 2002 v očakávaní, že okresný súd bude vo veci konať. Keďže okresný súd nekonal vo veci dlhodobo a opakovane, sťažovateľka podala 16. júna 2003 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Odpoveď dodnes nedostala, ale 9. júla 2003 jej bolo doručené uznesenie okresného súdu z 9. júna 2003 na doplnenie návrhu na začatie konania z 28. novembra 2000 napriek tomu, že k návrhu sťažovateľky sa už 4. apríla 2001 žalovaný vyjadril. Z uvedených dôvodov sa sťažovateľka domnieva, že jej základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo porušené.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľka vo svojom podaní z 15. júla 2003 žiadala, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že *„Okresný súd Košice II porušil právo A. V. v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 1206/00, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené jej čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a aby sa jej vec prejedнала v primeranej lehote, zaručené jej čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

Okresnému súdu Košice II sa prikazuje konať v uvedenom konaní 13 C 1206/00 bez zbytočných prietahov.

A. V. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Okresný súd Košice II je povinný vyplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľa JUDr. M. S., K. trovy právneho zastúpenia podľa § 13 ods. 8 vyhlášky č. 163/2002 na účet, do 3 dní od právoplatnosti nálezu.

Vo svojich podaniach zdôvodnila požadované finančné zadostučinenie nasledovne: *„... Primerané zadostučinenie, ktorého sa sťažovateľka domáha, sa domáha preto lebo súd už tretí rok v jej veci nič neurobil preto, aby jej nároky z pracovného pomeru v sume 14.159,- Sk boli uspokojené bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote. V dôsledku*

toho sťažovateľka nemá právnu istotu, či súd jej žalobu vôbec má záujem prerokovať a túto aj rozhodnúť, najmä vzhľadom na uznesenie súdu z 9.6.2003.“

Sťažovateľka ústavnému súdu predložila taktiež fotokópiu svojho listu zo 16. júna 2003 preukazujúceho využitie účinného právneho prostriedku nápravy vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

Okresný súd v písomnom vyjadrení k sťažnosti č. Spr. 1229/03 zo 6. októbra 2003 opísal priebeh konania v predmetnej veci a ďalej uviedol, že vo veci konajúca sudkyňa JUDr. J. Č. bola v období od 1. septembra 2001 do 30. apríla 2002 dočasne pridelená na výkon funkcie na Krajský súd v Košiciach a z uvedeného objektívneho dôvodu nemohla vo veci konať. Ďalšie úkony potrebné na konanie a rozhodnutie vo veci realizovala vo veci konajúca sudkyňa až po svojom návrate na okresný súd 6. septembra 2002. Predmetná vec bola 16. januára 2003 v súlade s rozvrhom práce pre tento kalendárny rok pridelená do súdneho oddelenia sudkyne JUDr. A. M., pretože JUDr. J. Č. 31. decembra 2002 prestala vykonávať funkciu sudkyne na okresnom súde.

V ďalšom texte svojho vyjadrenia k priebehu konania taktiež uviedol, že „ Vzhľadom na vyššie popísanú chronológiu realizovaných úkonov je zrejmé, že v danej veci počas niekoľkých mesiacov neboli vykonávané úkony. Táto skutočnosť ale bola spôsobená predovšetkým objektívnymi dôvodmi, a to uvádzaným dočasným pridelením JUDr. J. Č. na výkon funkcie na Krajský súd v Košiciach, ako aj enormnou zaťaženosťou oboch vo veci konajúcich sudkýň, keď aj v súčasnosti je v súdnom oddelení JUDr. A. M. takmer 600 nevybavených vecí“.

K sťažovateľkou podanej sťažnosti na prieťahy v konaní okresný súd uviedol, že „...bola skutočne podaná dňa 16. 6. 2003, dňa 23. 6. 2003 jej (sťažovateľke) bola daná odpoveď na túto sťažnosť, ktorá bola tunajším súdom odoslaná dňa 24. 6. 2003. Zásielka sa

vrátila súdu ako nedoručiteľná dňa 1. 7. 2003 s pečiatkou pošty, že adresát je neznámy, a to napriek tomu, že doručovanie bolo realizované na adresu, uvedenú v sťažnosti.

Následne bola zisťovaná adresa trvalého pobytu sťažovateľky a po opätovnom doručení si zásielku prevzala dňa 21. 7. 2003“.

Podľa vyjadrenia okresného súdu s ohľadom na všetky skutočnosti uvedené v jeho vyjadrení, ako aj predmet sporu je sťažovateľkou požadované finančné zadostučinenie neprimerane vysoké.

Okresný súd zároveň v závere svojho vyjadrenia oznámil, že netrvá na tom, aby ústavný súd konal vo veci samej na ústnom pojednávaní, a súhlasí s upustením od neho.

Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo 7. októbra 2003 ústavnému súdu oznámila: „Súhlasím s tým, aby ústavný súd v označenej veci, v konaní pred ústavným súdom, upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, nakoľko sa domnievam, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie predmetnej ústavnej sťažnosti.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľka sa žalobou proti žalovanej (ako bývalému zamestnávateľovi) z 26. novembra 2000 o zaplatenie 14 159 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. apríla 2000 do zaplatenia obrátila na okresný súd. Dôvodom žaloby bola sťažovateľkou uplatnená pohľadávka z titulu nevyplatenia mzdy a náhrady mzdy žalovanou počas trvania pracovného pomeru. Žaloba bola okresnému súdu doručená 28. novembra 2000 spolu so žiadosťou sťažovateľky o oslobodenie od povinnosti platenia súdnych poplatkov.

Okresný súd na základe pokynu vo veci konajúcej sudkyne z 29. novembra 2000 zaslal sťažovateľke tlačivo na preukázanie osobných a majetkových pomerov pre účely rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov a vyzval ju na jeho predloženie okresnému súdu (po vyplnení a overení príslušným miestnym úradom) v lehote 10 dní. Výzva bola sťažovateľke doručená 4. januára 2001. Okresný súd požiadal taktiež obchodný register vedený Okresným súdom Košice I o zaslanie úplného výpisu z obchodného registra týkajúceho sa žalovanej. Žiadosť bola Okresnému súdu Košice I doručená 11. decembra 2000.

Žiadaný výpis z obchodného registra bol okresnému súdu doručený 12. decembra 2000 a potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch sťažovateľky 15. januára 2001.

Pokynom z 9. marca 2001 vo veci konajúca sudkyňa uložila súdnej kancelárii doručiť rovnopis žaloby žalovanej s výzvou na vyjadrenie v lehote 15 dní, s poučením o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie v prípade nesplnenia zákonných podmienok v zmysle § 153b Občianskeho súdneho poriadku. Zásielka bola okresnému súdu vrátená 22. marca 2001 ako nedoručená. Vo veci konajúca sudkyňa preto pokynom z 23. marca 2001 uložila opakovať pokus o doručenie, tentokrát na adresu konateľa žalovanej. Zásielka bola úspešne doručená 2. apríla 2001.

Vyjadrenie bývalého konateľa žalovanej bolo podľa pečiatky podateľne okresnému súdu doručené 4. apríla 2001 (na listine je preškrtnutý dátum, podľa ktorého má ísť o vyjadrenie z 3. mája 2001). Bývalý konateľ žalovanej sa vyjadril ku skutkovým tvrdeniam sťažovateľky v žalobe. Zároveň upozornil okresný súd, že proti sťažovateľke bola zo strany žalovanej podaná žaloba o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru a že on už v danom období nie je konateľom ani spoločníkom žalovanej.

Vo veci konajúca sudkyňa pokynom zo 6. septembra 2002 uložila súdnej kancelárii vyžiadať aktuálny výpis z obchodného registra týkajúci sa žalovanej, opakovať pokus o doručenie rovnopisu žaloby žalovanej na adresu K. a zaslať sťažovateľke kópiu vyjadrenia

bývalého konateľa žalovanej s výzvou na vyjadrenie, či trvá na podanej žalobe, a ak áno na oznámenie spisovej značky, pod ktorou je na okresnom súde vedené konanie o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru, a na zaslanie potvrdenia o výške jej priemerného čistého mesačného zárobku, ktorý dosahuje v súčasnosti.

Žiadaný výpis z obchodného registra bol okresnému súde doručený 25. septembra 2002. V ten istý deň bola okresnému súde vrátená ako nedoručená zásielka s rovnopisom žaloby a výzvou na vyjadrenie adresovaná žalovanej.

Vyjadrenie sťažovateľky z 15. októbra 2002 bolo okresnému súde doručené 24. októbra 2002. Sťažovateľka uviedla spisovú značku, pod ktorou je vedené konanie o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru na okresnom súde, a v prílohe zaslala potvrdenie nového zamestnávateľa o výške jej „*priemerného čistého mesačného príjmu*“ za roky 2001 a 2002.

Okresný súd uznesením č. k. 13 C 1206/00-23 z 9. júna 2003 vyzval sťažovateľku, aby v lehote 30 dní od doručenia pod hrozbou zastavenia konania doplnila žalobu upresnením petitu, či požaduje vyplatenie čistej mzdy alebo hrubej mzdy, a presnou špecifikáciou žalovanej sumy mzdy, náhrady mzdy a jednotlivých príplatkov (každý žalovaný nárok osobitne vrátane ich výpočtu za každý mesiac).

Okresný súd uznesenie doručoval v priebehu mesiaca jún 2003. Doručenie nebolo úspešné, preto ho na základe pokynu vo veci konajúcej sudkyne súdnej kancelárii z 22. septembra 2003 opakovane. Uznesenie bolo sťažovateľke doručené 29. septembra 2003.

Na základe uvedeného uznesenia sťažovateľka doplnila žalobu podaním z 10. októbra 2003 doručeným okresnému súde 15. októbra 2003.

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je žaloba na plnenie z titulu nevyplatenia mzdy a náhrady mzdy žalovanou počas trvania pracovného pomeru. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o skutkovej alebo právnej zložitosti veci.

B) Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k spomaleniu postupu súdu v predmetnom konaní. Sťažovateľka bez zbytočného odkladu reagovala na výzvy okresného

súdu a za účelom ochrany svojho základného práva v predmetnom konaní využila opravné prostriedky, ktoré jej zákon na jeho ochranu poskytuje.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo ku zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.

Okresný súd po podaní s'ťažovateľkinej žaloby urobil vo veci prvotné procesné úkony smerujúce k príprave pojednávania (zist'oval osobné a majetkové pomery s'ťažovateľky vzhľadom na ňou podanú žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, požiadal o výpis z obchodného registra týkajúci sa žalovanej a zaslal žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nej žalovanej). Po vykonaní vyššie spomínaných úkonov však v činnosti smerujúcej k príprave pojednávania ďalej nepokračoval. O tejto skutočnosti svedčí dlhé obdobie nečinnosti zistené ústavným súdom, ktoré malo výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Ide o obdobie od 4. apríla 2001, t. j. od doručenia vyjadrenia bývalého konateľ'a žalovanej okresnému súdu, až do 6. septembra 2002, keď okresný súd požiadal o zaslanie výpisu z obchodného registra týkajúceho sa žalovanej spoločnosti, trvajúce 1 rok a 5 mesiacov. Pokynom zo 6. septembra 2002 okresný súd urobil vo veci niekoľko ďalších úkonov smerujúcich k príprave pojednávania (opätovne požiadal o zaslanie výpisu z obchodného registra týkajúceho sa žalovanej spoločnosti, nechal opakovane doručiť žalobu žalovanej na adresu jej sídla, zaslal kópiu vyjadrenia bývalého konateľ'a žalovanej zo 4. apríla 2002 s'ťažovateľke). Okresnému súdu bol následne doručený výpis z obchodného registra (25. septembra 2002), ako aj vyjadrenie s'ťažovateľky (24. októbra 2002), avšak pri doručení žaloby spolu s výzvou na adresu sídla žalovanej sa vyskytla záhada v doručení. V období od 24. októbra 2002 do 9. júna 2003, teda v období trvajúcom viac ako 7 mesiacov, však okresný súd v predmetnej veci opätovne nekonal.

Od začiatku konania v predmetnej veci na okresnom súde až do dňa podania s'ťažnosti s'ťažovateľky ústavnému súdu bol teda okresný súd nečinný v preskúvanom konaní počas obdobia trvajúceho spolu viac ako 24 mesiacov (2 roky). V uvedenom období nevykonal v predmetnej veci žiadny procesný úkon smerujúci k prejednaniu veci na pojednávaní, resp. k meritórnemu rozhodnutiu v predmetnej veci a odstráneniu stavu

právnej neistoty sťažovateľky. Nečinnosť okresného súdu v označenom období bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je preto potrebné považovať za zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na stav konania prezentovaný urobenými procesnými úkonmi vo veci, dĺžku konania vo veci, ako aj doterajšiu judikatúru ústavného súdu, v ktorej vyslovil, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (III. ÚS 14/00), argumenty predsedu okresného súdu súvisiace s veľkým nápadom vecí, ako aj s personálnymi problémami ústavný súd neakceptoval.

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy za ústavne akceptovateľnú. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené právo sťažovateľky bolo porušené.

2. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Pretože ústavný súd zistil, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súde, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala aj o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpela vzhľadom na prístup okresného súdu k predmetnej veci, ktoré zdôvodnila nasledovne: „...*Primerané zadosťučinenie, ktorého sa sťažovateľka domáha, sa domáha preto lebo súd už tretí rok v jej*

veci nič neurobil preto, aby jej nároky z pracovného pomeru v sume 14.159,- Sk boli uspokojené bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote. V dôsledku toho sťažovateľka nemá právnu istotu, či súd jej žalobu vôbec má záujem prerokovať a túto aj rozhodnúť, najmä vzhľadom na uznesenie súdu z 9. 6. 2003.“

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojim rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde má primerané finančné zadosťučinenie povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľky, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľke sumu 20 000 Sk. Táto suma zohľadňuje dĺžku zbytočných prietáhov v konaní (24 mesiacov) a s nimi spojenú nemajetkovú ujmu sťažovateľky spočívajúcu v jej pocite právnej neistoty.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd vo zvyšnej časti uplatnenému nároku na primerané finančné zadosťučinenie v návrhu sťažovateľky nevyhovel.

4. Sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom spolu vo výške 8 800 Sk v zmysle ustanovení § 13 ods. 8 v spojení s § 1 ods. 3 a § 19 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 591/2002 Z. z. o odmenách komerčných právnikov za poskytovanie právnej pomoci (ďalej len „vyhláška č. 591/2002 Z. z.“).

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnu zástupkyňou sťažovateľky vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky č. 591/2002 Z. z. ak predmet sporu nie je ocniteľný peniazmi, odmena za jeden úkon právnej služby je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania - ochrana základných ľudských práv a slobôd - je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadosťučinením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (III. ÚS 29/03, III. ÚS 34/03).

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 591/2002 Z. z. výpočtovým základom je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2002 dosahovala priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky výšku 12 811 Sk.

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2003 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 270 Sk a hodnota režijného paušálu 128 Sk.

Ústavný súd priznal odmenu za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu zastúpenia a napísanie sťažnosti vo výške 8 540 Sk (2 x 4 270 Sk za úkon a 2 x 128 Sk režijný paušál, podľa § 24 vyhlášky č. 591/2002 Z. z. odmena vypočítaná podľa tejto vyhlášky sa zaokrúhľuje na celé slovenské desaťkoruny smerom nahor), t. j. spolu 8 800 Sk, ktoré ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť právnej zástupkyni sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2003